

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Lokalt høringsnotat

**Forslag til vandplan for hovedvandopland
3.1 Bornholm**

**Resumé og kommentering af hørings svar af lokal
karakter**

Januar 2012

Lokalt høringsnotat for vandplanforslag 3.1 Bornholm

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	3
1.1	Høringsnotatets opbygning og indhold	3
2	Vandløb	4
2.1	Resume	4
2.2	Miljømål	5
2.3	Datagrundlag og fagligt grundlag	5
2.4	Påvirkninger	6
2.5	Virkemidler og indsatsprogram	7
2.5.1	Vandløbsrestauration	7
2.5.2	Ændret vandløbsvedligeholdelse	7
2.5.3	Fjernelse af spærringer	7
2.5.4	Åbning af rørlagte vandløb	8
2.6	Sammenhæng med Natura 2000	9
2.7	Andre lokale forhold	9
3	Kystvande	9
3.1	Resume	9
3.2	Miljømål	10
3.3	Datagrundlag og fagligt grundlag	10
3.4	Påvirkninger	10
3.5	Virkemidler og indsatsprogram	10
3.6	Sammenhæng med Natura 2000	11
3.7	Andre lokale forhold	11
4	Søer	11
4.1	Resume	11
4.2	Miljømål	11
4.3	Datagrundlag og fagligt grundlag	11
4.4	Påvirkninger	11
4.5	Virkemidler og indsatsprogram	12
4.5.1	Randzoner	12
4.5.2	P-ådale	12
4.5.3	Spildevandsrensning	12
4.5.4	Sørestauration	12
4.6	Sammenhæng med Natura 2000	13
4.7	Andre lokale forhold	13
5	Spildevand	13
6	Grundvand	13
6.1	Resume	13
6.2	Miljømål	13
6.3	Datagrundlag og fagligt grundlag	13
6.4	Påvirkninger	13
6.5	Sammenhæng med Natura 2000	13
6.6	Andre lokale forhold	13
7	Særlige emner	13

Lokalt høringsnotat for vandplanforslag 3.1 Bornholm

1 Indledning

Forslag til vandplaner for Danmarks i alt 23 hovedvandoplande var – sammen med forslag til 246 Natura 2000-planer - i 6 måneders offentlig høring fra 4. oktober 2010. Efter udløbet af høringsfristen var der indkommet over 4.200 hørings svar.

Justeringerne af vandplanerne på baggrund af hørings svarene indebar, at der blev gennemført en kort supplerende høring i perioden fra 2.-10. december 2011. Den supplerende høring adskilte sig fra den tidligere høring ved, at det som udgangspunkt alene var berørte grundejere, der var omfattet af høringen.

Naturstyrelsen har udarbejdet et generelt høringsnotat med resuméer af og kommentarer til de synspunkter i hørings svarene, som er af overordnet og generel karakter. Det drejer sig fx om bemærkninger til høringsprocessen, miljømålene for vandområderne, det faglige grundlag for vandplanerne, virkemidler, økonomi og anvendelse af vandrammedirektivets undtagelsesbestemmelser.

Det generelle høringsnotat indeholder også et resume af den supplerende høring og oplysninger om de bestemmelser i vandrammedirektivet og miljømålsloven, som høringerne er gennemført på baggrund af.

Ud over det generelle høringsnotat har Naturstyrelsen udarbejdet 23 notater – ét for hvert hovedvandopland.

I dette notat resumeres alle de indkomne hørings svar, som er af lokal og stedspecifik karakter i tilknytning til vandområderne i hovedvandopland 3.1 Bornholm. Hørings svarene er kommenteret, og det oplyses hvor relevant, om og hvordan hørings svarene har haft indflydelse på udformningen af de endeligt vedtagne vandplaner.

Samtlige høringsnotater findes på Naturstyrelsens hjemmeside (www.naturstyrelsen.dk).

1.1 Høringsnotatets opbygning og indhold

Høringsnotatet er opbygget således, at indkomne hørings svar i relation til den forslåede vandløbsindsats resumeres og kommenteres i kapitel 2. Herefter følger kapitler om hørings svarene i relation til indsatserne for henholdsvis kystvande, søer, spildevand og grundvand. I det afsluttende kapitel 7 behandles hørings svar om ”Særlige emner”.

Som nævnt omhandler notatet kun hørings svar af lokal og stedspecifik karakter. For så vidt angår hørings svar af mere overordnet og generel karakter henvises der i dette notat til det generelle høringsnotat.

Lokalt høringsnotat for vandplanforslag 3.1 Bornholm

2 Vandløb

2.1 Resume

Der er i høringsfasen fra 4. oktober 2010 til 6. april 2011 modtaget 9 hørings svar vedr. lokale forhold i vandløb i oplandet på Bornholm. De er kommet fra Kulturstyrelsen, 4 organisationer og 5 lodsejere.

Hørings svarene omhandler:

- rettelse til et vandløbs faktiske forløb
- ønske om ændret indsats
- indvirkning på egen matrikel
- bemærkninger om andre forhold

Hørings svar omhandlende problemstillinger af mere generel karakter vedr. vandløb, f.eks. forhold vedr. kompensation og erstatning, defigurering af marker, anvendte virkemidler, ambitionsniveau o. lign., er behandlet i høringsnotatet om overordnede og generelle hørings svar til vandplanerne (se www.naturstyrelsen.dk).

Hørings svar modtaget i forbindelse med den supplerende høring i december 2011 er behandlet i bilag 1 til høringsnotatet om overordnede og generelle hørings svar til vandplanerne (se www.naturstyrelsen.dk).

Naturstyrelsen har individuelt forholdt sig til de ændringsforslag, som er omtalt i de lokale hørings svar for Hovedvandopland Bornholm.

På baggrund af bl.a. de indsendte hørings svar er det på landsplan besluttet at gennemføre flere generelle justeringer af datagrundlaget og vandløbsindsatsen i vandplanerne. Følgende generelle justeringer påvirker således indsatsen i vandløbene i Hovedvandopland Bornholm:

- Naturstyrelsen har efter høringen justeret omfanget af hvilke vandløb, der er omfattet af vandplanerne efter ensartede retningslinjer for hele landet. Ensretningen betyder, at vandløb beliggende i oplande mindre end 10 km² udelades, medmindre vandløbene har høj naturværdi eller allerede har opnået god økologisk tilstand. De udeladte vandløb vil derved typisk være vandløb, der i de tidligere regionplaner var lempet målsat med det primære formål at aflede vand.
- Naturstyrelsen har opdateret datagrundlaget med data frem til og med 2010. Inddragelsen af nye data bevirker, at indsatsbehovet bortfalder, reduceres eller ændres i en hel del vandløb.
- Ændringerne i indsatsprogrammet betyder, at der skal ske nye indsatser i form af ændret vandløbsvedligeholdelse eller restaurering på strækninger, hvor ny viden om tilstanden viser, at der er et indsatsbehov. Der vil også være tale om nye indsatser i form af ændret vandløbsvedligeholdelse på strækninger med størst naturpotentiale, hvor hovedårsagen til manglende målopfyldelse er forringede fysiske forhold, men hvor der også kan være påvirkning af spildevand fra spredt bebyggelse

Lokalt høringsnotat for vandplanforslag 3.1 Bornholm

- Videre er der vandløbsstrækninger med indsatser, hvor de tidligere indsatser er justeret. Det drejer sig om justerede indsatser på strækninger, hvor der i høringen var anført, at der både skulle gennemføres ændret vandløbsvedligeholdelse og restaurering. Disse indsatser er justeret, så der kun anvendes ét virkemiddel på en given vandløbsstrækning.
- Der sker yderligere justering af indsats i vandløb i større private skove. Justeringen betyder, at indsatsen alene omfatter restaurering.
- Indsatsen over for spærringer i vandløbene er justeret og prioriteret, så den omfatter spærringer i vandløb med stort naturpotentiale og med sigte på at opnå passage i større sammenhængende vandsystemer.

De generelle justeringer imødekommer i betydeligt omfang de lokale ændringsønsker vedr. målsætning og indsats i vandløb, der er givet udtryk for i høringssvarene.

2.2 Miljømål

Ingen høringssvar under dette emne

2.3 Datagrundlag og fagligt grundlag

Datagrundlag – registrering af rørlægninger

Sammenfatning af høringssvar

I oplandet har en lodsejer angivet fejl i registreringen af rørlagte vandløb. En 150 meter strækning på tilløb til Lille Å ved Brodal er registreret som rørlagt, men er et åbent vandløb.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Rettelsen taget til efterretning. Datagrundlaget er opdateret på baggrund af en konkret vurdering ud fra luftfoto.

Datagrundlag – vandløb der ønskes udtaget af planen

Sammenfatning af høringssvar

To lodsejere mener, der er sket fejlregistrering af et vandløb i oplandet til Sølyst Bæk. Vandløbet er i planudkastet målsat med god økologisk tilstand, men lodsejernes holdning er, at det er en grøft gravet i forbindelse med en dræningsplan, hvorfor der ikke kan accepteres dyrkningsfrie randzoner langs vandløbet.

Naturstyrelsens bemærkninger

Strækningen er medtaget i regionplan 2005 som B1-målsat strækning (gyde – og/eller yngelopvækstområde for laksefisk), hvorfor strækningen medtages i vandplanen med specifik målsætning. Vandløbet fremgår som åbent vandløb på kort fra 1870 og Naturstyrelsen finder ikke grundlag for at klassificere vandløbet som kunstigt.

Med hensyn til dyrkningsfrie randzoner henvises til svar i afsnit 2.6.2 - Randzoner i høringsnotatet om overordnede og generelle høringssvar til vandplanerne

Vandløbsstrækninger med ukendt tilstand

Sammenfatning af høringssvar

Lokalt høringsnotat for vandplanforslag 3.1 Bornholm

DOF-Bornholm og DN-Bornholm finder det stærkt bekymrende, at 174 km, svarende til 48 % af øens vandløb, har ukendt tilstand

Naturstyrelsens bemærkninger

De mange vandløb med ukendt tilstand i høringsversionen af vandplanen har baggrund i den tidligere overvågningsmyndigheds prioriteringer. Da miljøtilstanden var ukendt på de pågældende strækninger, var målopfyldelsen sat i undtagelse i første planperiode.

Nogle af vandløbene er nu udgået af planen jf. afsnit 2.1

Naturstyrelsen har i perioden 2008-2010 indsamlet mange nye data, som er medgået i seneste dataopdatering. Således er der nu ca. 19 resterende kilometer målsatte vandløb (svarende til ca. 6 %) med ukendt tilstand. Her gælder det, at de prioriteres undersøgt som optakt til kommende vandplaner.

2.4 Påvirkninger

Vandindvinding og spildevand

Sammenfatning af høringssvar

DOF og DN-Bornholm anfører i fremsendt uddrag af høringssvar til naturplan N185, at vandindvinding fra Gyldensåen til havevanding er ulovligt.

Der anmodes endvidere om, at der formuleres konkrete målsætninger for vandområdet med henblik på et stop for ulovlig vandindvinding samt forhindring af naturmæssigt meget uhenigtsmæssige udledninger af spildevand fra overløb fra septiktanke, samt kloakoverløbet ved Øster Marie Kirke.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Retningslinje nr. 17 i vandplanen lyder:

17) Direkte indvinding af overfladevand fra vandløb skal så vidt muligt undgås. Hvor der foretages indvinding, og hvor vandet efterfølgende udledes igen, søges længden af den påvirkede vandløbsstrækning begrænset mest muligt, ligesom der sikres en så stor og naturligt varieret vandmængde som muligt. Der kan kun i særlige tilfælde gives nye tilladelser til indvinding af vand fra ferske overfladevandområder. De særlige tilfælde er fx indvinding fra de større vandløbs nedre strækninger, gravede bassiner og afvandingskanaler.

I det konkrete tilfælde bør DOF og DN-Bornholm rette henvendelse til kommunen, da denne er vandløbsmyndighed, og kommunen kan som sådan skride ind overfor eventuelle ulovlige forhold.

Vandplanen har fastsat konkrete målsætninger for vandløbet angivet ved Dansk Vandløbsfauna-indeks. Målsætningerne vurderes på baggrund af de indsamlede prøver at være opfyldt på strækningen i dag, hvorfor det ikke anses for nødvendigt, at iværksætte en indsats til forbedring af miljøforholdene.

Lokalt høringsnotat for vandplanforslag 3.1 Bornholm

2.5 Virkemidler og indsatsprogram

2.5.1 Vandløbsrestaurering

Ingen hørings svar under dette emne

2.5.2 Ændret vandløbsvedligeholdelse

Ingen hørings svar under dette emne

2.5.3 Fjernelse af spærringer

Slusegårdens Mølle ønskes bevaret af kulturhistoriske hensyn

Sammenfatning af hørings svar

Kulturstyrelsen henstiller til, at Slusegårdens Mølle bevares, og at møllesøen udpeges til stærkt modificeret vandområde.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Vandløbets målsatte forløb løber udenom Slusegårdens Mølle i et omløbsstryg, som er blevet udformet til at sikre passage for fisk og anden fauna. Der er i vandplanens datagrundlag oprettet en registrering af Slusegårdens Mølle, men da den ikke udgør en hindring for kontinuiteten i vandløbet, er den således ikke omfattet af et krav om en indsats til sikring heraf, og møllesøen er derved heller ikke omfattet af indsatskrav i vandplanen.

Spærringer overset

Sammenfatning af hørings svar

DN-Bornholm betvivler, at indsatserne er nok til at genskabe kontinuitet på 159 km vandløb. Det er foreningens opfattelse, at der er overset mange spærringer, men der fremlægges ikke konkrete eksempler

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen har registreret og vurderet betydningen af de spærringer, der har været kendskab til gennem materiale fra vandplanernes basisanalyse, lokalkendskab og indmeldte kommentarer fra høringsfasen. Spærringer kan i denne sammenhæng være blevet overset, og Naturstyrelsen vil løbende opdatere sin viden og sætte krav i kommende planperioder til indsatser ved eventuelle nye spærringsregistreringer, hvis der er behov for det.

Spærring i Vellens Å

Sammenfatning af hørings svar

Danmarks Sportsfiskerforbund beskriver, at rørlægningen af Vellens Å under lufthavnen udgør en spærring for gydefisk. Der stilles ikke forslag om genåbning, men forbundet mener at passagemulighederne for opgangsfisk kan forbedres væsentligt ved udligning af niveau-forskellen mellem rørføring og vandløb med enkle midler.

Naturstyrelsens bemærkninger:

Den rørlagte strækning af Vellens Å under lufthavnen er registreret som stærkt modificeret vandløb og er ikke omfattet af krav om genåbning. Naturstyrelsen er enig i, at vandløbsmyndigheden alligevel bør søge at sikre den bedst mulige kontinuitet i vandløbet, f.eks. når det som her er oplagt at udligne niveauforskelle ved rørudløb med udlægning af grus. Jf. retningslinje 26:

Lokalt høringsnotat for vandplanforslag 3.1 Bornholm

”Kortere rørlægninger i forbindelse med vejanlæg eller lignende bør udføres uden styrt og med vandløbsbunden ført ubrudt gennem rørlægningen”.

2.5.4 Åbning af rørlagte vandløb

Generel indsigelse angående rørlagte strækninger i Bornholmske vandløb

Sammenfatning af høringssvar

Organisationen Bornholms Landbrug gør indsigelse mod at genåbne rørlagte vandløb, hvor tilstanden på de opstrømsliggende strækninger er ukendt. Bornholms Landbrug bemærker i øvrigt, at rørlægningerne på ikke specificerede strækninger forløber gennem arealer med bebyggelse eller bygninger ovenover. Her synes det umuligt at genåbne strækningerne uden store omkostninger.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen har justeret indsatsen i forhold til genåbning af de rørlagte vandløbsstrækninger således, at der på landsplan skal genåbnes ca. 200 km. Det tilstræbes, at der opnås størst mulig miljømæssig effekt under samtidig hensyntagen til øvrige interesser. Dvs. at Naturstyrelsen i sin prioritering bl.a. også ser på tilstandsforholdene i de vandløb, hvori de rørlagte strækninger ligger.

Ved genåbning af rørlagte vandløbsstrækninger er det ikke altid nødvendigt, at det genåbnede vandløb følger det samme trace, som det rørlagte, jf. vandplanernes retningslinje 27, hvori der står:

Hvor der i forbindelse med restaurering, herunder genåbning af rørlagte vandløb, graves nyt forløb, søges selve tværprofilet etableret så ’naturlignende’ som muligt. Flytning af vandløbet kan indgå som en mulighed i forbindelse med genåbning af en vandløbsstrækning. Det tilstræbes herved, at den hydrologiske kontakt med de nærmeste omgivelser bliver så naturlig som muligt, ligesom en unaturligt høj transport af sand og finere materiale modvirkes.

Det vigtigste er, at vandløbets kontinuitet sikres. Derfor kan vandløbet forflyttes, hvis det er nødvendigt pga. eksisterende bygninger eller andre tekniske anlæg, eller hvis en genåbning i det nuværende trace vil give problemer med efterfølgende anvendelse af dyrkningsarealer. Det skal dog altid sikres, at den frilagte strækning vil kunne opnå god økologisk kvalitet, uanset dens beliggenhed.

Genåbning ønskelig

Sammenfatning af høringssvar

DOF-Bornholm, DN-Bornholm og Danmarks Sportsfiskerforbund ønsker genåbning af Kæmpeåen på en strækning nord for Hasle ved ”Fuglesangen”. Det angives, at en lokal beboergruppe i samarbejde med kommunen har ønsket om at genskabe dalens natur, og at vandløbet foreslås at indgå som en del heraf. DSF oplyser, at der er set ørreder nedstrøms rørlægningen, men ikke opstrøms.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen har justeret indsatsen i forhold til genåbning af de rørlagte vandløbsstrækninger således at der på landsplan skal genåbnes ca. 200 km. Det tilstræbes, at der opnås størst mulig miljømæssig effekt under samtidig hensyntagen til øvrige interesser.

Lokalt høringsnotat for vandplanforslag 3.1 Bornholm

Den nævnte strækning er sat til genåbning i 1. planperiode da det er naturstyrelsens vurdering at den har et højt naturmæssigt potentiale og at der skabes kontinuitet mellem åbne strækninger med ligeledes højt naturmæssigt potentiale.

Indsigelser mod frilægning af rørlægninger

Sammenfatning af høringssvar

I indsigelser fra tre lodsejere omtales problemstillingerne med hensyn til frilægning af rørlægninger på nedennævnte strækninger, bl.a. under henvisning til at adgangsforholdene forringes, at dyrkningen af markerne vanskeliggøres og at markerne defigureres. Desuden forudses manglende målopfyldelse i et genåbnet vandløb som følge af sommerudtørring.

T.t. Lillebæk ved Brodal – flere strækninger
Samsing Å ved Fejlerevej
Flisebæk

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen har justeret indsatsen i forhold til genåbning af de rørlagte vandløbsstrækninger således at der på landsplan skal genåbnes ca. 200 km. Det tilstræbes, at der opnås størst mulig miljømæssig effekt under samtidig hensyntagen til øvrige interesser.

Indsatskravet om genåbning fastholdes på Samsing Å og Flisebæk samt på den nederste strækning af T.t. Lillebæk ved Brodal.

Det er for de nævnte strækninger naturstyrelsens vurdering at de har et højt naturmæssigt potentiale og at der skabes kontinuitet mellem åbne strækninger med ligeledes højt naturmæssigt potentiale.

Naturstyrelsen henviser endvidere til svar i høringsnotatet om overordnede og generelle høringssvar til vandplanerne, afsnit 2.6.9 - Åbning af rørlagte vandløb

2.6 Sammenhæng med Natura 2000

Ingen høringssvar under dette emne

2.7 Andre lokale forhold

Ingen høringssvar under dette emne

3 Kystvande

3.1 Resume

Der er modtaget to høringssvar. De er kommet fra Kystdirektoratet og fra Bornholms Regionskommune.

Høringssvaret omhandler

- Indsatsbehov
- Påvirkninger

Lokalt høringsnotat for vandplanforslag 3.1 Bornholm

Naturstyrelsen har opdateret datagrundlaget frem til 2010, hvilket har medført visse ændrede vurderinger.

3.2 Miljømål

Sammenfatning af høringssvar

Bornholms Regionskommune anfører i sit høringssvar, at kategoriseringen af de bornholmske kystvande som vandområde med behov for indsats over for miljøfarlige forurenende stoffer, baseres på få analyser af blåmuslinger indsamlet ved Erholmene og ved Bakkegrund. BRK fremfører, at begge områder ligger i åbent hav fjernt fra Bornholm, ligesom det anføres, at muslingernes indhold af disse stoffer afspejler den generelle tilstand i den sydlige Østersø og ikke skyldes specifikke udledninger fra Bornholm.

Naturstyrelsens bemærkninger

For miljøfarlige forurenende stoffer gælder miljøkvalitetskravene helt ud til afgrænsningen af det nationale søterritorium (12 sømil) på samme måde som for de prioriterede stoffer under kemisk tilstand. De gældende miljøkvalitetskrav foreligger indtil videre kun for vandfasen. Der foreligger ingen data for koncentrationer i vandfasen i Hovedvandopland Bornholm, den økologiske tilstand er således ukendt i hovedvandområdet.

Det høje indhold af miljøfarlige forurenende stoffer i biota understøtter ikke god økologisk tilstand i de bornholmske vandområder.

Det kan være problematisk at indsamle muslinger ved Bornholm. Blåmuslingerne er ved den lave salinitet i Østersøen langsomt voksende og dels kan det være vanskeligt at finde egnede dyr og dels på grund af de tilstedeværende dyrs ringe størrelse, men i denne vandplanperiode er det vurderet at være den bedste mulighed for at kategorisere de bornholmske kystvande. Der kan henvises til det generelle høringsnotat kapitel 2.10.1 Miljøfarlige forurenende stoffer.

3.3 Datagrundlag og fagligt grundlag

Ingen høringssvar under dette emne

3.4 Påvirkninger

Sammenfatning af høringssvar

Kystdirektoratet citerer fra vandplanen s. 79: Ud over de fysiske effekter på havbundens bunddyr og vegetation, medfører oprensninger – mens aktiviteten foregår – forringet sigt i vandet og en øget frigivelse af forurenende stoffer fra sediment til vandfasen. Kystdirektoratet anfører, at der ikke nødvendigvis frigives forurenende stoffer fra sediment, når der oprenses eller klappes.

Naturstyrelsens bemærkninger

Inden der gives tilladelse til klappning, foretages der analyser, at det materiale, der ønskes klappet. Hvis der sker oprensninger af sejlrender, foretages ikke analyser som hovedregel, da det vurderes, at materialet i sejlrenden er det samme som i det omkringliggende område. Der kan henvises til det generelle høringsnotat 2.4.10 Havne, klappning, sejlads, fiskeri, akvakultur og øvrigt.

3.5 Virkemidler og indsatsprogram

Ingen høringssvar under dette emne

Lokalt høringsnotat for vandplanforslag 3.1 Bornholm

3.6 Sammenhæng med Natura 2000

Ingen høringssvar under dette emne

3.7 Andre lokale forhold

Ingen høringssvar under dette emne

4 Søer

4.1 Resume

Der er registreret 3 høringssvar vedr. lokale forhold om søer. De kommer fra de 3 organisationer Bornholms Landbrug, Det Økologisk Råd og Dansk Ornitologisk Forening (DOF).

De indkomne høringssvar omhandler

- ændring og fastsættelse af miljømål
- datagrundlag og fagligt grundlag
- p-ådale
- ønsker om restaurering

4.2 Miljømål

Sammenfatning af høringssvar

Det Økologiske Råd påpeger en uoverensstemmelse mellem at der i planen ved Østerborg grusgrav samt Karl Nielsens Grusgrav står at søerne skal have god økologisk tilstand; mens der i det tekniske baggrundsnotat står at de skal have en høj økologisk tilstand. Rådet mener at søernes tilstand skal være høj og at det må være i strid med Vandrammedirektivet at fastsætte et maksimalt krav på 8 og 9 µg klorofyl/l når der ikke foreligger måledata for søerne samt at man ikke på baggrund af modelanalyser alene kan fastsætte målsætninger

Naturstyrelsens bemærkninger

Der er beklageligvis sket en fejl i det tekniske baggrundsnotat. Der skulle have stået god og ikke høj økologisk tilstand ved de nævnte grusgravsøer. Da det ikke kan dokumenteres at de to søer i dag (status) har høj økologisk tilstand via målinger, har Naturstyrelsen ikke målsat søerne med høj økologisk tilstand. Der henvises til det generelle høringsnotat afsnit 2.2.7 vedrørende målsætningen for søindsatsen.

4.3 Datagrundlag og fagligt grundlag

Sammenfatning af høringssvar

Bornholms Landbrug bemærker at data for Dammemose er fra 2002 og at man derfor ikke kender søens nuværende tilstand.

Naturstyrelsens bemærkninger

Dammemose blev overvåget i 2009 og de nye overvågningsdata indgår i den endelige vandplan.

4.4 Påvirkninger

Ingen høringssvar under dette emne

Lokalt høringsnotat for vandplanforslag 3.1 Bornholm

4.5 Virkemidler og indsatsprogram

Sammenfatning af høringssvar

DOF bemærker, at der ikke stilles krav til forbedringer i Spællinge Mose

Naturstyrelsens bemærkninger

Nyere målinger samt beregninger viser at tilførsel af fosfor til Spællinge Mose skal reduceres med 39 kg P om året hvis en god økologisk tilstand skal kunne opnås. Denne reduktion forventes at kunne opnås via indsats fra spredt bebyggelse samt landbrug, hvilket der er krav til i Vandplanen.

4.5.1 Randzoner

Ingen høringssvar under dette emne

4.5.2 P-ådale

Sammenfatning af høringssvar

Bornholms landbrug bemærker at virkemidlet P- ådale bør fjernes når det gælder Rolfshøj Sø. Begrundelsen er at der i vandplanen stilles tvivl om hvorvidt det er den eksterne belastning der forårsager den manglende målopfyldelse, idet en skarv koloni samt karper også bidrager til søens næringsstofindhold.

Bornholms Landbrug bemærker at der ved Hundsemyre, hvor der er krav til P-ådal nævnes at der ikke er virkemidler nok til at målsætningen kan opfyldes og at der derfor er behov for en nærmere udredning. Det ønskes derfor at der foretages en samlet betragtning af alle forhold.

Naturstyrelsens bemærkninger

Der henvises til det generelle høringsnotat afsnit 2.6.5 vedr. retningslinjer for etablering og bekymring for uheldige effekter.

Grundet usikkerheden om Rolfshøj Sø er tidsfristen for målopfyldelsen udskudt. Virkemidlet P-ådal vil ikke blive aktuelt ved Rolfshøj jf. afsnit 2.6.5 i det generelle høringssvar.

Angående Hundsemyre er tidsfristen for målopfyldelse udskudt grundet manglende viden om den interne stoffbelastning og om eventuelle restaureringsmuligheder. Det er foreløbigt usikkert om Hundsemyres store bestande af fugle vil kunne hindre en god økologisk tilstand. Derfor udskydes tidsfristen for målopfyldelse og der stilles ikke krav til indsats i første planperiode

4.5.3 Spildevandsrensning

Ingen høringssvar under dette emne

4.5.4 Sørestaurering

Sammenfatning af høringssvar

DOF peger på at hovedårsagen til belastning af Hundsemyre skal findes i tidligere spildevandsbelastninger fra Melå og at skarven ikke bidrager afgørende med næringsstoffbelastningen. DOF mener derfor at der ikke er nogen grund til at udskyde en restaurering.

Naturstyrelsens bemærkninger

Der henvises til det generelle høringsnotat afsnit 2.6.13 vedr. sørestaurering

Lokalt høringsnotat for vandplanforslag 3.1 Bornholm

4.6 Sammenhæng med Natura 2000

Ingen høringssvar under dette emne

4.7 Andre lokale forhold

Ingen høringssvar under dette emne

5 Spildevand

Ingen høringssvar under dette emne

6 Grundvand

6.1 Resume

Sammenfatning af høringssvar

Der er indkommet 1 høringssvar for lokale forhold om grundvand fra Bornholm Regionskommune. Det omhandler udpegede nitratfølsomme indvindingsområder.

6.2 Miljømål

Ingen høringssvar under dette emne

6.3 Datagrundlag og fagligt grundlag

Sammenfatning af høringssvar

Bornholm Regionskommune påpeger, at forudsætningerne for tre udpegede nitratfølsomme indvindingsområder er ændret, således at områderne skal sløjfes eller revideres.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen har justeret udpegningen af nitratfølsomme indvindingsområder efter fornyet viden. Et område vil dog fortsat betragtes som nitratfølsomt, selvom indvindingen i området er bortfaldet, da den potentielt fremtidige ressource skal beskyttes.

6.4 Påvirkninger

Ingen høringssvar under dette emne

6.5 Sammenhæng med Natura 2000

Ingen høringssvar under dette emne

6.6 Andre lokale forhold

Ingen høringssvar under dette emne

7 Særlige emner

Ingen høringssvar under dette emne.